

АТИЛА.
НАЙ-ВЕЛИКИЯТ ХОН - БЪЛГАРСКИ ИМПЕРАТОР,
УПРАВНИК НА ЦЕЛИЯ СВЯТ
Валентин Вътгов, Пловдив

Има много бележити събития и личности в историята на древните българи. Аз реших да се спра на най-великия владетел не само в цялата история на българите, но и на света.

До днес казионната историография напълно е заличила най-бляскавия възход на древните българи и ни е представила за познание един брутален фалшификат със жестоко стегнат времеви исторически корсет! По необяснима омерта на световното задкулисие, на нас ни е позволено да мислим за българи и българска държава от средата на VII век. Нито век по-рано, нито километър встрани от Дунава. Нашата историческа общност мълчаливо и послушно спазва тая "заповед" и все още не "вижда" съществуването на оцелялата българска летопис от Волжка България.

Българите не са обитавали една и съща територия, не са имали само една държава, а уникален случай в човешката история от няколко държавни образувания с различни териториални обитания. Основното историческо название е България, но има и редица други, приети за държави на българите. България е повече от исторически модел, невероятно понятие. Българската история трябва да бъде пренаписана и върната със седемнайсет хиляди години назад.

Метафорично представено като циферблат, събитията свързани с Велика България от времето на Кубрат и за Дунавска България на Аспарух през VII век се явяват в дванайсет без десет на цялата история на българите.

Моят подход в предоказване истинността на българските летописи е проверяем и с методите на ономастиката.

От топонимите, етнонимите, хидронимите, оронимите, които както в древността са написани, така и днес се срещат навсякъде около нас, с методите на сравнителното езикознание и анализ, може безпроблемно да се твърди – ето това е българско, римско, гръцко, египетско и т.н. име и наименование. Особено ако в писмените извори е написано подробно и споменато черно на бяло. В това именно се състои сензационната информация и точност, която ни предлагат българските летописи. Сравнителното езикознание и ономастиката елиминират категорично всякакви съмнения. Подробните и детайлни описания, хилядите имена и дати в летописите са убедително сравняеми с достъпните ни досега други древни източници. Ономастиката не може да бъде изгорена на клади.

Какво ни е известно от настоящата история за първите векове след Христа, когато на историческата сцена на познатата ни класическа Европа от изток се явяват "варварски" народи и племена, връхлетели Стария свят и променили го изцяло? Епохата е наречена "Великото преселение на народите" в контекст, като че ли то е първото случило се в Европа и света. Всъщност няма Велико преселение, а поредното движение на племена от българската етническа общност (българлъка) от изток на запад. Защото от хилядолетия преди това е имало миграции в двете посоки, както и от север на юг, движение около Средиземно море в двете му посоки, също така и през други морета, та чак до Австралия. Някои скептици ще рекат – това са фантазмагории. Разбираемо, според досегашните познания.

Българската народност е сложен съставен етнос, сбор от народи и племена, формирана по исторически данни в нашите летописи поне от 17 хилядолетия, а по легендарни – преди над 33 хиляди години, които са се обединявали и разделяли и са оказали огромно влияние на множество други народи от днешна гледна точка, било като история, култура, митология, религия, езици, генеалогия.

Това го пише и може да се анализира в древните български летописи, предавани хилядолетия от стари на млади, от баща на син, като древен епос, ѝри (*откъдето се получава думата "ера"*) на трек-български език, като аеди, от носителите на "народната памет" в лицето на жреческото съсловие и царските родове на династията Дуло. А във времената на поява на пергамента и хартията вече са били писани с букви на "българица", а на арабица след приемането официално на исляма във Волжка България. Спасените български летописи от хомо-хищниците на човечеството са ярко разобличаващи ги документи, където е описано кои сили преднамерено и систематически са ги унищожавали, поне от V век до днес.

Преди година в една електронна медия у нас излезе публикация как „Учени от Кеймбридж разкриха истината за „вероломните получовеци“ и техния вожд Атила“. Там пише: „За древните римляни нашествията на хуните по границата на империята са били истинска катастрофа. Номадските племена на хуните са прекосявали и плячкосвали цялата източна част на Европа, както и централна Азия. Местните жители са ги наричали „вероломни получовеци“, а техния вожд Атила е имал прозвището „бич Божи за Земята“. Наричали са ги още „нецивилизовани, изглеждащи като животни, ужасни“...

Разказват, че Атила е бил победен в Каталунската битка. В нашите учебници и университетски издания не пише нищо по-различно. Изумително е как мозъците не само на цялото човечество, но и на т.н. учени от престижния Кеймбриджски университет са промити с недомислици и фалшификации, напълно изчистили от общочовешката история името българи и тяхната огромна многохилядолетна държава Велика България, нейния необозрим принос за света, в случая включително и за британците и англичаните.

Разобличаването на тази глобална историческа измама изисква повече думи.

Моята тема е „**АТИЛА според българските летописи. Биография и дела**“ (в детайли, които ще подчертаят българския произход на Атила).

Атила следва да е националната гордост на българите, най-великият хон - български император и най-велик владетел изобщо в цял свят за всички времена, през цялата ни известна история. Той е много по-велик и мащабен от хан Аспарух. Атила е владетел от българския царски род Дуло! По българските летописи, така известният ни Атила, по трек-български език (*български тюрки*) – Атилле, не е варварин, не е ужасен хун и получовек. Атила има над 15 имена и прозвища: Атилле (*"Годината на коня"*), Ту-Къй (*"Великият Къй"*) -Туки, Тукал (в Афганистан), Тохол (в монголските и афганските говори), Токио (в Япония), Айбат Аудан, Ардар (*Артур*), Атряч, Ашла (*"Благороден дракон", "Осло" в Норвегия, "Етцел" в Германия*), Асъл - Усила в руските приказки, Дау-Баръйс, Дау-Ръйш, Кобландъй (*"Подобен на Лъв"*), Урус (*"Храбрец"*), Урусбаг (*"Бич Божий"*), Ат-Иляс, Бат-Иляс, Динлин (*в алтайските говори*) и т.н. По рождение бил наименуван просто Къй, но по-късно като принц придобил и представката за величие и станал Ту-Къй (*Туки, съкратено*).

Атилле се е родил в крепостта Ашла, днешният град Казан край Волга, в годината на Коня, т.е. по едни сведения през 394 г., а по други – през 406 г. Негов баща е Мунджук Ищяк Бърман Мермер Маджар, който в това време възглавявал Идел (*Поволжието и Прикамието*), Ибер-Себер (*Западен Сибир*), Шуд (*Североизточна Европа от Финландия до Таймър -Таймир*), Илат (*Източното Предкавказие*) с главен град Маджар и ищякската (*маджарска*) армия, а през 420 г. станал

император на Хон-Българ (*Хуно-Българската империя*). Майка на Атилле, по име Бинаджи, била по-голямата сестра на урумския сардар Хайджи Яучи (*римския генерал Аеций*), по народност била утейка от българите-юти (*ютланди, датчани*). От други източници знаем, че Аеций е родом от крайдунавския български град Тарас Джолта, т.е. Доростол, днес Силистра. Възможно е да са родени от различни жени на техния баща, който бил началник на конницата, нает на ромейска служба.

Аталъйкът¹ на Къй, Татяк – комендант на Ашла (*Казан*), насадил в душата на момчето мечтата за придобиване на власт над целия свят, като му казвал, че по този начин той ще изпревари всички известни владетели и завоеватели, дори Карт-Джам², Дагрий (*Дарий Велики*) или Карт-Аламир-Султан, и Искандер или Яна-Аламир-Султан (*Александър Македонски*). При това Татяк посочвал на Къй, че за осъществяване на мечтата му се налага да стане най-силен воин. И Къй започнал да изучава бойното изкуство, до изтощение да стреля с лък при пълен галоп на коня му, да фектова с тежък меч, да нанася удари с тубера³ и да мята копие. Който и да иска да каже, че Къй започнал да мечтае за световно господство от желание да се изяви – той греши. Атилле бил много скромнен и забранявал дори на своите потомци да казват, че те са "от рода на Атилле". Той им нареждал да казват: "Говорете, както казвам самият аз: Аз съм от рода на Мунджук!"

Той много обичал баща си и винаги мечтал да бъде редом до него, но това му се отдавало твърде рядко. Мунджук, който по природа бил много миролюбив, поискал да смегчи характера на Къй и го изпратил да се учи в Улуг-Урум (*"Великият Рим"*) и Истанбул (*"Цари-Град", Константинопол*). Там Къй се именувал по месторождението си с прозвището Ашла (*"Казански"*), получил всестранни знания, научил алтъйнбашки (*латински*) и тирбашки (*старогръцки*) езици, но тъй като не забравил за своята мечта, през цялото си свободно време усъвършенствал своите бойни умения. Веднъж в Улуг-Урум той подкупил ръководителя на военните игри и излязал на майдана (*цирковата арена*) – мястото на смъртоносните схватки на джамалдарите (*гладиаторите*) – и победил един боец-гигант. След това той, сякаш нищо не е станало, се върнал на своето място сред зрителите и казал на Татяк, че е прескочил за малко да закуси. Той се сражавал, като закрил долната част на лицето си с превръзка и така аталъйкът не го познал.

В древността за описанието на великите владетели и хора се вмъкват и митични елементи. И тук така, след като се убеждава в страстта на Къй към военни действия, веднъж му се явява дъщерята на алпа Баръйс Бабай (*алп на войната и воинската слава*) – алп-биката Гулаим Самар (*алп-бика на войната*) и му казала: "Ти покори моето сърце и аз искам да се съберем заедно. Ако ти помогна да станеш най-велик воин и пълководец, така че да успееш да осъществиш мечтата си да властваш над целия свят и дори като ти позволя да управляваш тези земи за двайсет години, то ти ще се съгласиш ли след това да напуснеш този свят на хората и дойдеш при мен в света на алпите (*духовете*)?" – "Да!" – възбуден ѝ отвърнал Къй, който също се влюбил в прекрасната Гулаим...

Към 412 - 414 г. кансюбиги на Хон Българ бил Карадан, а непълнолетния си син Урус той оставил за баг (*малък княз*) на бейлика (*княжество*) Бургас (*Австрия и Бавария*). Карадан се страхувал за трона си и системно разсредоточавал съперниците си на управленски постове в различни области. Сина на Мунджук – Туки Атилле изпратил в Бургас, под зоркото око на Урус. Оказало се обаче, че това не смутило младия Туки Атилле и той се държал така, все едно той бил баг на Бургас. Той разширил пределите на този бейлик, като включил Алъип Бурджан (*Швейцария*), с центрове – основаните от него градове Алъип-Българ (*Берн*) и Щен-Българ (*„Истинската България”, Женева*). Освен това Туки основал в Байгар (*Бавария*) града Улу-Българчин (*Мюнхен*), града Българчин малко на изток от Улу-Българчин, а на река Рънджа (*Рейн*) град Рънджа-Българ. Карадан обаче наредил Алъип-Българ да се нарича Алъип-Баръйн (*Берн*), Щен-Българ – Щен Уба (*Женева*), Улу-Българчин – Менкент (*„Менкент” също означава „Град Българ”, Мюнхен*), Българчин – Бурхаз (*„Българ на хълма”, Бургхаузен*), Рънджа-Българ – Менка (*„Българско гнездо”, Манхайм*). Освен това Туки се договорил с бага на Рамил (*Римската империя*) за разселването на

¹ Аталъйк - "Втори баща", чичо, възпитател.

² Карт-Джам Кавес Зияджи Таргиз – основател на българската държава Идел („Седем племена“).

³ Боен топор, брадва с две остриета.

5000 българи южно от Бургас в Алтъйнбаш (*Италия*) за усиление охраната на проходите през Алтъиптау (*Алпите*).

Шейх Мохаммед-Гали (*поетът Кул Гали*) в своята „Хон китаби“ („*Книга за хуните*“) пише, че по негово време в Алтъйнбаш се наброявали 300 български аула (*села*). „Например, около Булунгар (*Болоня*) – аула Булгари, около Буляркен (*Флоренция*) – аул Булгарай, около Берен (*Верона*) – аул Булгарил, около Рамай (*Равена*) – аулите Ямле Булгар и Ляки Булгар, близо до Турун-Уба (*Торино*) – аулите Бани Булгар, Нар Булгар и Карин Булгар, при Май-Алан (*Милано*) – аулите Сармади Булгар, Молла Булгар, Саръй Булгар, Мен Булгар. Към тях трябва да се прибавят и не малко худски (*готски*) и аланкубарски (*лонгобардски*) аули, много от които също се казват Булгар, защото худците и особено алан-кубарите се смятат за българи. Два худски аула около Рамай и Май-Алан се казват Сюкарай Булгар (*Редови Българ*) и Худ Булгар (*Готски Българ*).

През 422 г. Къй удържал своята първа голяма победа над метежните алан-българи, възпротивили се на въздигането на трона на Хон-Българ на Мунджук. Къй, извикан от баща си от Истанбул, където той завършил своето образование, разбил метежниците и ги преследвал до град Кулян (*Кьолн*), около който неговите бойци пленили сестрата на главатаря на аланите Ар-Съйла (*Света Урсула в западно-европейските източници*) заедно с десетина знатни алански девойки. В желанието си да ги спаси от продажбата в робство, Къй предложил на Ар-Съйла да стане негова жена, но тя заедно с другарките си избухнала в хули към царския род и била убита от възмутените воители. Къй се опитал да спре воините, но Татяк го спрял с думите: "Тези момичета извършиха най-тежкото престъпление – оскърбиха царския род – и заради това по закон трябва да умрат. Ако искаш твоите поданици да спазват закона – ти самият не го нарушавай!" Оттогава Къй се научил да съдържа своите пориви и никога повече не си позволил чувствата да му пречат да изпълнява законите.

След година (423 г.) Къй получил за разгрома на метежниците името Тукъй (*Великият Къй, Туки*), вече командвал армия от 60 хиляди души. Баща му заповядал да предотврати преминаването на Рамил (*Западната римска империя*) под властта на Урум (*Източната римска империя*). За да успее в това обединение, Кан-Урумът (*Източноромейският император*) се възползвал от закон, по който в случай на прекъсване на династията на рамилските царе, цялата власт над Рамил би следвало да премине в ръцете на Кан-Урумите, а също използвал и своето коварство. Кан-Урумът отровил Кан-Рамила и обявил себе си за цар на Рамил и Урум. Въпреки че тези царства били под васалитета на Хон-Българ, кан-субиги (*императорът*) на българите по закон не можел да се меси в техните вътрешни дела без поканването му от техните владетели. По тази причина Тукъй намерил един рамилец Джан (*Йоан*), който заради щедри дарове се обявил за наследник на отровения Кан-Рамил и повикал за охраната на Рамил армията на Туки. Кан-Урумът вдигнал своята войска срещу Джан, но Къй го разгромил (през 425 г.). За тази победа Тукъй получил от баща си почетното име Атилле – в чест на Атай⁴ или Атилле, който разбил македонците през 339 г. пр. н. е.

В Рамил срещу Хон-Българ съществувал още един таен враг – това е вуйчото на Тукъй, Хайджи Яучи (*Воин - Аеций*). Хайджи на думи бил верен слуга на Хон-Българ, но най-вече вредил по всякакъв начин на българската империя, за да усили своята власт, като устройвал метежи срещу българските императори: ту бунтове на аланите, ту на алтъип-бурджаните (*бургундите*), ту на марангите (*франките*). След победата на Тукъй Атилле, Джан поискал да се разплати с неговата армия, но хората на Хайджи убили тоя слуга на Хон-Българ. За късмет, Атилле намерил друг наследник на загиващата династия и той, поставен за Кан-Рамил, заповядал на жителите на Улуг-Урум да се разплатят с воините на Тукъй. Но неблагодарните улуг-урумци, тайно подстрекавани от Хайджи, вдигнали метеж срещу новия Кан-Рамил. Тогава Атилле, по молба на послушния му Кан-Рамил, се насочил стремително към Улуг-Урум и без бой завзел града, след което заставил жителите му да заплатят на неговите воители дължимата сума. Казват, че когато Атилле се приближил до вратите на Улуг-Урум, градските стражи го запитали: "Кой си ти?" - "Аз съм Урус-Баг (*Бич Божий*)!" – отговорил Тукъй и изплашените стражи го пуснали в града. След това Атилле още четири години (425-429 г.) стоял със своята армия в Алтъйн-Баш (*Италия*), за да приучи урумците (римляните) да се подчиняват безпрекословно на хон-българите. През всичките тези години редом

⁴ Атай Батъйраз, императорът на Велика България, убит вероломно от Филип Втори, погребан в Мадара край Шумен.

до него била първата му жена Келга ("*Весела*", "*Радостна*", *Хелга*) – дъщеря на бия на Къйзъл-Бурджанския (*партянския*) род Манас Балъйш, брат на най-добрия приятел на Мунджук, Джангиз. Владенията на Балъйш се наричали Кавъйлъй-Българ ("*Хвалиси*", *Долното Поволжие*), Самаркент и Сувар (*Остров*), тъй като се намирал на острова при вливането на Българ-Идел (*Волга*) в Ак-Българското (*Каспийско*) море. За любовта към живота в тръстиките край речните протоци, Манасите и техните барсъйли били наричани "кундури" ("*бобри*")... Казват, че след гибелта на Ар-Съйла самата Гулаим запознала Къй със своята любимка Келга, за да може той по-скоро да забрави Ар-Съйла...

В Алтъйн-Баш при Атилле често от своя удел – от Българ-Кичи ("*Българския брод*" - *гр. Виена*) на Иждар (*Дунав*) идвала неговата майка Бинаджи, сестрата на Хайджи. Когато тя умряла, Атилле нарекъл с нейното име (*Бинаджи*)⁵ Българ-Кичи... Мунджук умрял преди нея, след деветгодишно управление (420-429 г.) и император на Хон-Българ станал неговият брат Акдар. Но той управлявал само около година (429-430), когато се отправил да помирява разбунтувалите се по вина на Хайджи алъйп-бурджански бии и случайно паднал в пропаст от скалите заедно с изплашилия се от нещо кон.

Тук е интересно да спомена за името Българ, което е било прилагано много често за имена на селища. Атила се е учил седем години, първоначално в Рамил, след това в Урум (*ИРИ*), а после след зова на баща му се връща (428-429 г.) в неговата столица в Алтъйн Българ (*Теодосия /Феодосия/, Крим*). Джанги Ибн Хакани (*български велможа и географ от началото на XII век*) писал: "По пътя от Агарджа (*Керч*) за Алтъйн-Българ имало пет селища и градове с името "Българ", а по пътя от Алтъйн-Българ до Багча-Българ (*Бахчисарай*) - петнадесет. За да различат едно от друго тези селища, към тях прибавяли също названията на някои цветя или техните оттенъци или други определения: "Каменен", "Изворен", "Степен", "Меден", "Богат"... Но към скъпото име "Българ" никога не е била прибавяна дума, носеща някакъв отрицателен смисъл. И поради това, че на Атилле му съобщили, че баща му е просто в Българ, той пропътувал всичките градове с име Българ, започвайки от Багча-Българ и докато пристигне в Алтъйн-Българ. Той даже се отклонил от главния път, за да мине и през Джалда-Българ (*Ялта, Крим*). От Алтъйн-Българ Атилле през Агарджа пристигнал в Улуг-Българ (*Велики Болгар*) и научил както за смъртта на Мунджук, така и за открития бунт на някои роднини...

Нов император на Хон-Българ станал братът на Мунджук и Акдар, Руджа или Раджил (*Руа, Руга, Ругила*). До тогава той бил югурбек или илхан (*наместник*) на Агаджир (*Източна Европа*) и успял да издигне градовете Батавъл (Путивл) и Българ-Исаде (*Български пристан, съвременната столица на Латвия, Рига*), който започнали да наричат и по неговото име – Руджа (*прибалтийската форма на това име придобива вида "Рига"*). А своето име Руджа или Руджан той получил в чест на река Кичи-Руджа или Руджан ("*Малката Волга*" - *Рос*), на чийто бряг той се родил...

След като станал император на Хон-Българ, простираща се от Къйзъл Ибер (*Испания*) и Тамил (*Африка*) до Именското море (*Тихия океан*) и неговия остров Аласкай (*Аляска, Америка*), Руджа поставил за югурбек на Агаджир Атилле. В бившата столица на Руджа Батавъл на Атилле не му харесало и той възстановил за себе си старата крепост Балъйн, която започнали да наричат и Къй-Уба и Башу (*Киев*). През същата година (430 г.) Атилле предприел поход срещу своенравните себери, които правели грабителски набези над Кавъйлъй-Българ и даже срещу свещения град Улуг-Българ (*Велики Болгар на Волга*) и принудил метежниците да прекратят набезите си.

Когато Атилле се връщал от Улуг-Българ към Къй-Уба, Келга го посрещнала навън и се простудила при пресичането на реката. От тази простуда тя умряла. Тогава Атилле изпаднал в отчаяние и започнал да се топи от мъка. Татяк уговорил Тукъй да вземе за жена дъщерята на Джуреш, бека на Караджар – Хирка. Но и след женитбата му за Хирка и идването на Баръйс от Джухман (*Сухуми*) в Къй-Уба Атилле не могъл да разсее тъгата си. Тогава вече Баръйс написал на Руджа за бедата на техния племенник. Руджа, като разбрал за мъката на Атилле, предал Агаджир под управлението на Баръйс, а на Атилле наредил да дойде при него в Българ-Бистя (*Будапеща*). Столицата Българ-Бистя се казвала още и Бури-Бистя, защото местните жители наричали българите "бури", т.е. "доблестни воини". (*Да се сеещаме за едни "бури" в Южна Африка?*). Когато Атилле

⁵ Оттам името на град Виена, след фонетична промяна на Б във В.

пристигнал тук, Руджа го назначил да стане югурбек на Алъип-Бурджан (*Бургундия, Швейцария*) и му поставил задача да преустанови разприте между тамошните български бии (*князе*). Руджа направил това не само затова, че Тукъй се славил с уменията си да успокоява хората и да побеждава всеки неприятел, но и заради това, че се надявал да запознае Атилле с прекрасната алъип-бурджанска бика Коръйм-Килде (*"Красотата дойде"*, *Кримхилда в западноевропейските източници*), за да го избави от мъчителните му преживявания. Като не се надявал на случайността, Руджа наредил на Тукъй да обкръжи с внимание Коръйм-Килде, която била загубила съпруга си в някакъв скорошен конфликт, а на по-малкия брат на принцесата Бел – да насочи вниманието ѝ към Атилле. Надеждите на Руджа се оправдали: след като се запознал с Коръйм-Килде, Атилле се влюбил в нея и се изцерил от мъката. Руджа наредил да не се бавят със сватбата и скоро след това Коръйм-Килде станала новата жена на Атилле. И ако Келга е родила на Туки един известен син-масгут (юнак), то Хирка му родила трима – Еллак, Джангиз и Балкыйш, а Коръйм-Килде му родила сина Бел-Кермек (*Бел-германецът*) и дъщерята Бегдил⁶...

Съществува и друга версия („НТ”, V, 243) за жена на Атилле от град Караман (*най-вероятно се идентифицира с днешния български град Търговище*), стар търговски град за кожи в Кара Бурджан. Този град е бил владение на Бел, син на Караман, от рода Алмъйш. Дъщерята на Бел, Марджан (*Марияна*), с второ име Хирка, която станала съпруга на Атила, отгледала лишените от майка Бегдил и Кермек, който приел името на бащата на своята приемна майка. Бел Кермек станал багъйр (*родоначалник*) на царете на Ак Българ (*Волжска България*), Кара Бурджан (*Дунавска България*) и Маджар (*Унгария*)... През 410 г. урумците разрушили града и старият Бел, тъстът на Атила, се прибрал в Ялтра-Суба, която поради това наричат също и „Бел” (*оттам гр. Бяла*). Той бил абай (*старши*) на тези керемекци (*германци*), които винаги били заедно с българите. Атила толкова обичал неговата дъщеря Марджан, или Хирка (*„Красавицата”*), че заповядал на нейно име да нарекат една река в Кара Бурджан, ляв приток (*р. Росица*) на река Ялтра (*Янтра*). Хората казват, че Марджан имала прекрасно лице и златисти коси⁷. Когато Атила и Марджан се срещнали, си запели любовни песни.

Хайджи разпространил слуха, че Атилле с помощта на Коръйм-Килде е похитил златото от биите и го е скрил в своя лагер и те се решили при първия удобен случай да нападнат лагера на Тукъй. В това време Урум подстрекал за метеж срещу Руджа исагите и бисагите, които се наричат също есегели или есегии (*"есегели" са подразделение на унгарците, влизащо в българлъка*). Тукъй много бързо се справил с усмиряването на исагите. Но в отсъствието на Атилле алъип-бурджанските бии нападнали неговия лагер Аудан (*Братислава*) и Българ-Кичи (*Виена*) и заловили Коръйм-Килде. Биите започнали да я измъчват да изкаже за златото и тя умряла. А през това време в Българ-Кичи умряла Бинаджи, майката на Атилле. На Аудан му станало тежко да преживее наведнъж две големи загуби, но този път на висотата на положението се оказала Хирка. Тя по зова на капагана (*премиера*) Джангиз, пристигнала при Тукъй и със своята любов и грижи му помогнала да преодолее отчаянието...

През същата година (433 г.) Руджа, предчувствайки смъртта си, провъзгласил Атилле за свой съуправник. Така Тукъй достигал до императорската власт. Със своя първи указ той назначил бия Бел за бек (*княз, крал*) на Алъип-Бурджан, с втория указ възстановил бейлика (*княжеството*) на исагите (*унгарците*), но вече на ново място - на река Тиджа (*Тиса*), с трети указ обявил хон-българските императори за властелини на жителите на Джунгар (*хонската част на Хон-Българската империя*), по цялата територия на Земята и за владетели на пътищата от Ръйнджа (*Рейн*) до Амул (*Амур*) и от Улуг-Българ до Балистан (*Палестина*) и Улуг-Хин (*Индия*)...

Тогава Тукъй-Атилле научил, че заради своите местни сметки се били скарали два карандашлъйка (*автономни васали*) на Мен-Българ (*Велика България*) – Саръйгур (*държавата на абдалите и ефталитите*) и Хин-Туба (*българската държава на територията на Китай, Тоба-Вей или Северен Вей*). Тези спорове били усилявани от обиди на Барджил (*Персия*), който все още, както и Улуг-Хин, не могли да решат: да се подчинят ли на Мен-Българ, или не. Атилле, който никога не

⁶ По Васил Куш, Сборник от разкази, 1542 г.

⁷ Името на реката идва от "русата" коса на Марджан - "Русица", а не от роса. По-късно променено по изговор на Росица. Бел. авт.

решавал разгневен, се опитал в началото да помири с думи своите кара-андаши (*абдалите и туба*), но когато те не подействали, през 434 г. се насочил срещу Саръйгур...

Субагът (*царчето*) на абдалите Иджелу бил заловен и доведен окован във вериги пред Атилле. След като измолил прошка за своите немислени действия, Атилле го освободил от оковите и той незабавно извел войската си от Тамта-Българ (*южно от Тянь Шян*), която наскоро бил заграбил. Веднага пристигнали посланици от Улуг-Хин, Хин-Туба, Янчи (*Южен Китай*), Манчи (*Индокитай*), Кичи-Бали (*Индонезия*) и Улуг-Бали (*Австралия*) със заявления за покорност и вярност на техните страни и държави на Мен-Българ. Заедно с тези посланици Атилле се отправил от Кардар (*Хива*) първоначално в Бухара и Самарканд, а след това през 435 г. завладял областта Бахта-Българ (*Балх, Бактрия*), наричана също Тугар (*Тохаристан*) или Тукал (*Афганистан*), заради което получил почетното име Тукал (*Тохол*). Едновременно с това, по получена по-рано заповед от Атилле, синът на чичото на Атилле Баръйс - Карак (*Карък - "Курсих"*) и Бузук или Бозок Арджак (*Аршакид*) навлезли в Барджил през Хазар-Капа (*Дербентския проход*) и завзели Бубанадж или Бабил (*българските наименования на Вавилон*). В памет на това Карак получил почетното име Бабил (*Вавилонски*). Този Карак наследил бащините владения в Бистя (*Повисленския край*) и положил началото на клона на байлакските улугбеци (*полските крале*).

Барджилският шахиншах се разтревожил, че войските на Атилле с удари от две страни искат да го обкръжат и побързал да признае над себе си властта на Мен-Българ. Така Атилле станал глава на целия свят, тъй като и двете урумски държави още преди това се били покорили на Мен-Българ. В Бахта-Българ Атилле в присъствието на посланиците на всички акбашки (*азиатски*) държави посочил на всяка държава нейните граници и тези "граници на Атилле" служат за граници на акбашките държави досега (*16-ти век*). След това Атилле започнал да раздробява подвластните му държави и започнал със западните. Веднага след завръщането си от Саръйгурския поход Атилле обявил Маранг (*Франция*), Альип-Бурджан (*Алтийска България - Бургундия*), Канджал (*Вандалия*), Утай (*Ютландия*) и Даряк (*Земята отвъд реката/протока*), или Дара- или Улуг-Бурджан (*Велика България - Великобритания*) за български области.

Братът на майката на Атилле - Хайджи (*Аеций*), възглавяващ Западния окръг на Хон-Българската империя, бил недоволен от това и подтикнал тургутските и Даря-бурджанските бии (*вождове*) към бунтове... Но никой метеж тогава вече не можел да разклати единството на Хон-Българ. Самият Атилле казал така за мощта на своята империя: "... Всичко в тази държава е подредено, тя е мощна, като талига от желязо, хората са сити, облечени и щастливи, и докато аз я управлявам твърдо, нея никой не може да я спре..." (Може ли да я сравним с днешна България?!)

Все пак Атилле не оставил метежа без внимание. В град Тура (*Тур; Труа*) незабавно влезли два тумена (*10 хиляди войници*) български-алани и барджийци (*перси*) на Сонгебан. След него Атилле се отправил през градовете Ар-Алан (*Орлеан*) и Леутъйш (*Град на Дракона, Лютеция, Париж*) към крайбрежието на Чулманското море (*Северно море и океан*), заето по негова заповед от марангите (*франките*) на Райрек, откъдето се прехвърля на английски кораб и отплава за Даря-Бурджан. Там при вестта за неговото пристигане междуособиците незабавно се прекратили. Свикани от него в Карамаджа Тугарак (*Кръг*)⁸ даря-бурджанските (*келтските*) и английските бии дават клетва за вярност на Атилле и му присвояват почетното име Атряч (*на българския император от IV хилядолетие пр.н.е.*)... От там Атилле се отправя за Саддум (*Скандинавия*).

През 439 г. бият на българите-канджали (*вандали*) Кинзя (*Гензерих*), по заповед на Атилле, завзел град Картаген (*Стария град по трек-български*) и Хон-Българ се сдобива с най-добрия флот в света. Сега Атилле започнал да раздробява Ак-Урум (*ИРИ*). През 440 г. той обявява за българска област част от Имен-Буляр (*Далмация*) и въвежда в нея армията на сургутите (*остготите*). Едновременно с това по негова заповед, Кинзя унищожил целия рамилски (*западноримски*) флот и разделил Алтъйнбаш (*Италия*) на две части – Северна и Южна. През 441 г. Атилле обявил Табъйрзай (*Място на лагери, Добруджа*) за българска област.

⁸ Изглежда това е известното светилище в Стоунхендж. На юг от гр. Челябинск в Южен Урал има забележително езеро, наречено Тургояк. То е кръгло, изцяло със скалисто дъно и бистра вода. В средата на езерото има остров, където има древно светилище от долмени, от огромни каменни блокове, датирани от II хил. пр.н.е. Руските учени все още се "чудят" коя е цивилизацията, създала тези невероятни артефакти и волно или неволно не искат да прогледнат истината чии са, макар хидронимът да говори сам за себе си, чий е.

През 447 г. Атилле заявил на кан-урума, че желае да се възползва от своето право да премине през ак-урумските пътища за Ег-Кепе или Мамил (*Египет*) и се насочил към Истанбул с 200 хиляди тиндарци, аккази и джавъйдци. Урумският град Нуш (*Ниш*) решил да попречи на преминаването, но бил разгромен. Разгромът така изплашил урумците, че останалите 99 от градовете се предали без бой. Когато Атилле се приближил до Истанбул, то земята внезапно се разтресла и укрепленията на града се разрушили. "Алп Чулман ни помогна!" – възкликнал Атилле и наредил този град да бъде наречен Чулмански. Преминавайки през Истанбул в Кимер (*Мала Азия*), Атилле се съединил с армията на каспи-българите (*днешните азербъйджанци*) и продължил през Ерсубулем (*Божия град, Йерусалим*) за Авар (*Кайро*). Там мамилците и иджамите⁹, след като пренесли Атилле на ръце заедно с коня му от Ерсубулем до Аварис, дали на Туки почетното име Айутен, т.е. "Слънце" по български и "Бог" по иджамски (*еврейски*). Арабите (*семитите*) пък наричали Атилле Идрис – така те произнасяли неговото име Атряч. Под името Идрис, Атилле е упоменат и в Корана. Имайки множество имена, Туки сам обичал да дава имена на хората и земите.

Така той заповядал: Кара-Галидж (*Галия*) да се нарече Маранг (*Франция*); областта Бахта-Българ нарекли също Ямгхан (*Красивите скалисти планини, оттук Афганистан*); Барджил (*Персия*) нарекли страната Еран (*На Героите, Иран*); Алтъйбаш нарекли Идел (*оттук Италия*); Урта-Кермек нарекли Хирман ("*Красива*" - "*Хир*" област - "*ман*", *оттук Германия*); Сутдум (*Скандинавия*) нарекли Бъйряк ("*Край*" - як "*на заливите* - "*бъйр*", *оттук "варяг"*); Урта-Кашан нарекли Балуджистан ("*Държава*" - "*стан*" "*На децата на Българ или Газан*" - "*Балуджи*", *оттук Белуджистан*); Ибер (*Северна Азия*) нарекли Себер (*оттук Сибир*); Ардар или Булга (*Волга*) нарекли също Българ-Идел; Северната част на Тамил (*Африка*) нарекли Мелил ("*Областта*" - ил "*на Нил*" - "*Мел или Мил*"); Западен Мелил нарекли Маранкаш ("*Запад*" - това название породило наименованията "*Магриб*", "*Мароко*", "*Маракеш*"); Урта-Тамил (*Централна Африка*) е наричана Сютдан (*оттук Судан*); а Къйзъл Тамил (*Южна Африка*) - Малгаш; северната част на Баил (*Централна Европа*) нарекли Чек ("*Граница*", *оттук Чехия*), защото тя се явявала граница на столичния окръг; областта Карак (*Кракув*) нарекли Байлак (*оттук Полша*) в чест на реката Бистя или Байлак - и двете означаващи "*Голяма змия*"; областта Бинаджи (*Виена*) също я наричали Керен или Аждар (*и едното и другото означават "Дракон", от Аждар идва Австрия*); река Гурджа (*Кура*) след сливането ѝ с Араксу ("*Винена река*" - *Аракс*) е наречена в чест на каспи-българите или аджарбаите (*азербъйджанци*), като Аджарбайшан ("*шан*" - или "*сан*" - река, *оттук Азербъйджан*); областта на

⁹ Истинските стари юдеи-библисти, за разлика от "новите юдеи" джахудите-талмудистите, които българите считали за лабъйтци - "сектанти - сатанисти", левити.

планинските българи - абдалите или тазиките ("с обръснатите глави") нарекли Тажикистан (понеже в сложните думи "з" > "ж", оттук Таджикистан); Даря-Бурджан (Великобритания) нарекли в чест на племето англи ("водни" по български) Англъй-Уба (оттук Англия); безименното езеро в Бай-Банджа (Панония) нарекли Балатъйн (оттук Балатон) или Нантъйн, т.е. "Българско (бала, нан) езеро (тъйн)"; Къйзъл-хинците (китайците) били наречени "къйтаи" (оттук китайци, Китай); европейците зачислени на българска служба, нарекли "салбани" - "дългокоси (сал) глави (бан)" и оттук "склавини", "славяни"; а азиатците "тюрек" ("верни", "честни", оттук "тюрки", "турци"); урта-урайците (жителите на Средния и Далечен Изток) нарекли къйнчадали ("народ от харпунчици", оттук камчадал, Камчатка); а урайците превозващи своите товари в Ак-Балъйн (Якутск) нарекли "иделмани", т.е. "българи" по урайски; аракътитаите (меркитите), които станали кара-андаши (автономни васали) на Хон-Българ нарекли бурджати (оттук буряти); отново покорилите се на Хон-Българ тургути ("вестготи") нарекли "аспан" ("български" - ас "глави" -бан, оттук испанци, Испания); подчинилите са на Хон-Българ кара-съйбаи (свеви) нарекли "бартугалъй", т.е. "българско (бар, бала) племе (гал)" и оттук португалци, Португалия; барънджарите и башарите, живеещи в Кара-Саклан (Украйна) и Утиг (Западното Предкавказие) нарекли "уруси", т.е. "храбри, храбреци" (оттук руси, Рус и Русия)...!!

Атила има принос и в усмиряването на далекоизточните народи и земи и е особено ценен за Япония. Веднъж при Туки-Динлин се явили посланици от крайбрежия народ на тузгарите (корейците) с молба да помогне за обуздаването на морски разбойници, начело с техния вожд Коже. Коже излизал от безименен остров в Именското море (Тихия океан, Японско море) и разорявал крайбрежните земи на Тузгар (Корея). Тузгарите чинно донесли даровете на Туки, които обещали за помощта, след което те заедно се отправили към Именското море. Там навсякъде разбойничели отрядите на Коже. На среща с него Туки му казал: "Аз ще ти дам възможността да си ходиш по живо-по здраво и повече никога да не се вясваш от Имен!" Коже се присмял и нападнал с огромно копие Туки. Но бедният Коже не е знаел с кой си имал работа, Атилле със своята охранителна войска го прогонил в морето, където разбойникът изчезнал завинаги. Заради подвига на Туки Атилле и осигуряването на мир в страната, той бил възпоменаван винаги. Благодарение на Атилле организирано се заселили първите хора на остров Имен (Япония) и образували на него свой бейлик (княжество). Този бейлик те го нарекли Туки (оттук Токио), а неговата столица Къй Утау ("Островът на Къй", т.е. на Атилле, Киото). Според тази столица целият Имен също започнали да наричат Къй Утау. А проливът между Имен и Чин (Китай) започнали да наричат Хонсу ("Хунската Река или Вода", оттук - названието на най-големия японски остров Хонсю, върху който впоследствие се прехвърлило това наименование).

През 448 г. кан-урумът обещал да даде през 449 г. своята племенница за жена на Атилле с предаването на част от Макидан (Македония) около град Салум (Солун). Но тази племенница през 449 г. внезапно заболяла и умряла. Атилле се разстроил, но кан-урумът му обещал да му даде за жена друга своя племенница. Но в 450 г. тази племенница избягала в кара-чиркай (манастир), откъдето нямало как да бъде изкарана. Тогава кан-урумът, за да не падне съвсем в очите на императора на Мен-Българ, обещал на Атилле да му осигури за женитба сестрата на кан-рамила (императора на Западноримската империя) Кюннар (Красивото Слънце, Хонория от гръко-римските източници). Подкупени от кан-урума хора през същата 450 г. действително се сдобили със съгласието на Кюннария за брак с Атилле. Кан-рамилът бил против това, но Тукъй му предал следното: "По българските закони, вече пълнолетната девойка има правото сама да реши, за кого да се омъжи"... Вуйчото на Атилле по майчина линия Хайджи (Аеций) получил от Туки нареждане да подготви Бай-Галидж (Франция) към преминаване под българско управление в качеството на зестра на Кюннария. Но вместо това Хайджи започнал съвместно с Будар ("Будар" - "Божи Камък")-командващия рамилските сили в Бай-Галидж и улугбия на тургутите или дургутите (вестготите) Таудар, ("Тау-дар" - Голям камък") да подготвят на Атилле засада: нали Хайджи си мечтаел тайно да възстанови Урумската империя и да стане неин император, с тези мечти той се заразил от една лабъйтска секта¹⁰.

¹⁰

Сатанинска секта на юдеите левити, талмудисти.

В края на 450 г. Хайджи съобщил на Атилле, че Бай-Галидж са готови за среща с Туки и че нека за този безопасен край Тукъй да вземе със себе си не повече от 50 хиляди бойци, за да не плаши местните мирни жители. Атилле така и искал да постъпи, но на курултая (*военния съвет*) улубият на джавъйдците (*гепидите*) Ардар (*Ардарих*), отговарящ за разузнаването, съобщил на Туки за някаква непонятна суетня в централните части на Бай-Галидж и призовал императора с оглед безопасността си да вземе със себе си не по-малко от 200 хиляди бойци. Императорът за да не изглежда боязлив взел да възразява, но неговият по-малък брат Абраш Курев ("*Хорив*"), наместник на Урта-Кермек (*Германия*), Суддум и Алъйп-Бъйрман (*Североизточна Франция, Белгия*) и любимец на войската, с небрежна усмивка отбелязал: "Аз също бих взел 200 хиляди бойци, но не за безопасност, а за вдигането духа на кермекците. Ако кермекците видят наша 50 хилядна войска, то те непременно ще преценят: "Хон-Българ е видимо отслабнала" - и ще паднат духом. А ако покрай тях минат 200 хиляди българи, те ще решат: "Хон-Българ е силна както преди!" и ще се ободрят!"

Като размислил, Атилле се съгласил с доводите на Абраш и решил да вземе със себе си в Бай-Галидж 200 хиляди воители: 100 хиляди тиндарци (*азиатци*), радващи се да покажат своето юначество, 60 хиляди джавъйдци на Ардар, 20 хиляди есегели на Тулуш и 20 хиляди маранги (*франки*) на бий Илдар (*Хилдерих, краля на франките*)...

През месец Нардуган (*декември*) всички, освен марангите, които трябвало да се присъединят към войската в Алъйп-Бъйрман, се събрали в Есегел (*Сегед*) на военен преглед. През месец Улуг Къйрлач (*януари*) войската, след като извършила обред в почит на Тангра в карамаджа Бийсу, с маршова музика се отправила към град Туйра (*Туйра - "Дъб", Трир*), за съединяване с армията на Илдар. Когато войската пристигнала до този град, столица на Абраш, се разбрало, че в Бай-Галидж се разразил метеж на Будар. Към този метеж се присъединили 300 хиляди галиджийски рамилци (*римляни от Галия*), омърсени от заблудите на тюр-юльй (*католицизма*), 200 хиляди тургути на Таудар, които атакували армията на Сонге Бан и 30 хиляди маранги, които вече извършили нападение над Туйра. Гарнизонът на Туйра с лекота отбил атаката на марангите, но повече от това не могъл да направи.

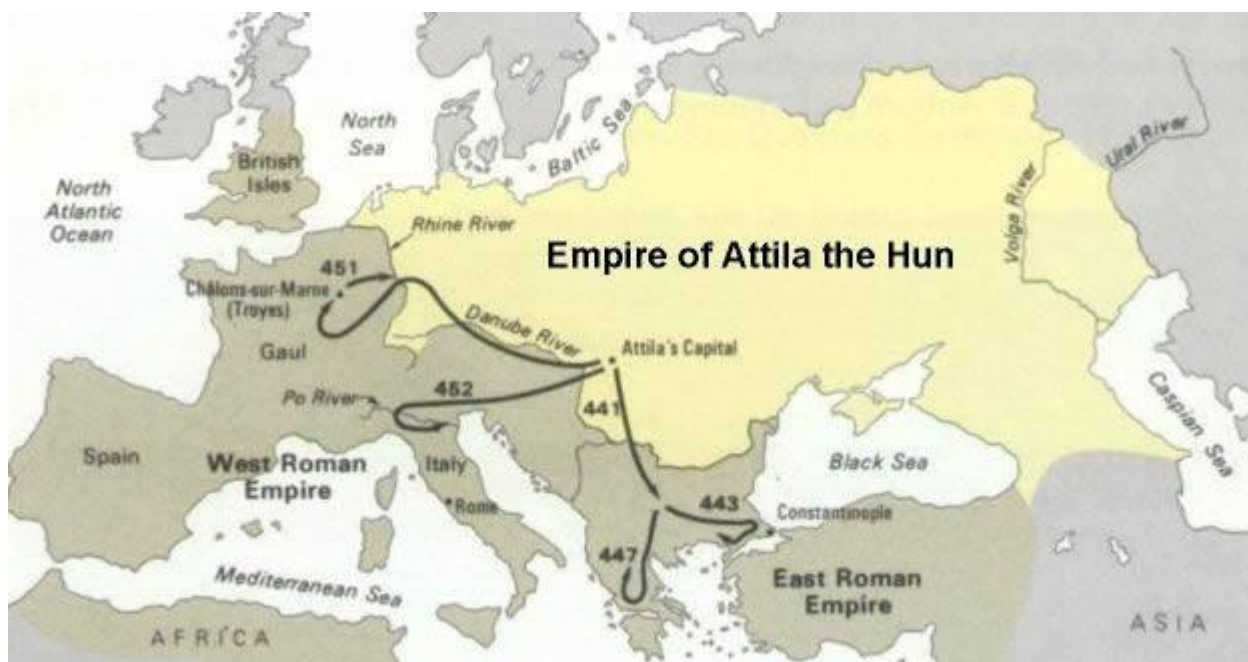
Вестта за метежа разтревожила Атилле и той заповядал войската бързо да се насочи към град Мич (*Мец*). Мич вече е град в Бай-Галидж, а това означава, че Хайджи бил длъжен лично да посрещне императора в него. Но се оказало, че Хайджи го нямало в Мич, заради което Атилле веднага наредил Илдар да стане новия наместник на Бай-Галидж. А самият град се бил присъединил към метежниците. Воините започнали да дълбаят неговите стени, но работата се затягала и Атилле заповядал на войската да продължи нататък, на помощ на обсадената в Ар-Алан (*Орлеан*) българска армия на Сонгебан, през града на умайджанките (*амазонките*) Леутъйш ("*Градът- "тъйш" на Дракона - "Леу", Лютеция, Париж*): от Леутъйш било по-лесно да се мине към града на Сонгебан Ар-Алан, отколкото през Мич...

Но тъкмо българите си тръгнали от Мич, когато неговите стени, подбити от стенобитните машини, рухнали. Тиндарците веднага стремително се втурнали в града и го разгромили за да сплашат всякакви други метежници. Това се случило през месец Сабан (*април*), свещен за българите, което дало на Туки твърдата увереност в успеха на неговата акция. В Леутъйш Атилле бил посрещнат с радост от умайджанките и провел тук, в карамаджа Барадж (*оттук името на Париж*), обред с поклонение към алп-биката Умай. Предводителката на умайджанките Шан-Еваба (*Женевиева*) показала на Атилле най-безопасния път към Ар-Алан, по който българите бързо и незабелязано за тургутите се доближили до този град и го освободили от вражеската обсада. Тукъй влязал в Ар-Алан и обявил за преминаването на Кара-Галидж или Бай-Галидж под българско управление, което довело до възторг у жителите. "Давай по-нататък и наказвай метежниците като бич Божий!" - му викали гражданите.

Когато към града започнали да се приближават разбунтувалите се рамилци на Будар, Атилле извел своята войска на широкото поле на половин ден път от хълма Чулем или Чатъйр (*Каталунските поля*), за да срещне врага в честен двубой. Но Хайджи Яучи заедно със своите алани и тургути (*вестгоми*) застанал на един хълм, където организирал силен лагер, с надеждата да отбие племенника-император. А върхът на хълма представлявал карамадж (*тенгриански молитвеник*), където българите не би трябвало да се бият. Затова Атилле заповядал войните да заемат само склоновете на хълма и да не се сражават на върха му. Това било в околността на град Таргиз (*Труа*) и Атилле счел това наименование за щастливо за българите.

В деня преди Улуг Джиена¹¹, т.е. в "Деня на Таргиз"¹² българите видели в небето Баръйс Кубар Бабай¹³ и в единна вълна се нахвърлили срещу метежниците. До настъпването на нощта врагът бил разбит навсякъде и отстъпил по склона на огромния хълм Чулем, където през нощта се окопали. Таудар загинал в битката, а неговият син Таргизман (Торизмунд) останал на Чулем с Будар. Таргизман не бил такъв ненавистник на своя български народ като Таудар, и останал само заради това, никой да не може да го обвинява в страх и дезертъорство.

Атилле казал на своята войска: "Ние вече разбихме врага, убихме 100 хиляди тургути и 100 хиляди урумци и заловихме 200 хиляди урумци с 50 хиляди свои загуби. Струва ли си да доизбиваме

¹¹ Улуг Джиен - "Великият Джиен" се празнува от българите всяка година на 23 юни.

¹² "Денят на Таргиз", 22 юни, е Празникът на българската държавност, в чест на Карт Джам Кавес Зияджи Таргиз, който основава на 22 юни 14943 г. пр.н.е. на брега на Булгар-Идел (р. Волга) Идел ("Седем племена"), първата държава в света.

¹³ Алп на бурите, мълниите, небесния свод и воинската слава.

неговите остатъци на Чулем?" Войската отговорила: "Струва си!" - и Туки в деня на Великия Джиен (23 юни 451 г.) заповядал на всички да се приготвят за атака. Преди самата атака при него дошъл главният келбир (*върховният жрец*) на галидгийците (*галите*) Арджан и казал: "Моето гадание показва, че ако ти излезеш от лагера през този ден, ти ще бъдеш убит!" Тогава Атилле заповядал на Сонгебан да оглави атаката срещу Чулем. А тиндарският бий Арбуга казал на императора: "Аз не вярвам в предсказанието на Арджан, разреши ми аз да облека твоите бойни доспехи и да проверя верността на това предсказание!" Атилле му разрешил, и преоблечен в неговите доспехи, Арбуга заедно със Сонгебан се втурнали в атака срещу Чулем. В тази атака Арбуга бил убит, а Сонгебан попаднал в плен, но и Будар получил смъртоносна рана, Таргизман получил тежко нараняване и изпаднал в забрава. Атилле заповядал на неговата войска, която избила 50 хиляди тургути и 100 хиляди урумци срещу 40 хиляди свои загуби, да обядват и след това да продължат атаката по Чулем. Рамилците като видели от хълма, че българите не смятат да никъде да ходят, започнали да бягат от Чулем с цели тумени (*дивизии*). Тогава тургутските бии казали: "Тук ние вече няма какво да правим!" - и си заминали със своя осакатен и намиращ се в безсъзнание улубий. Таргизман така и не се оправил от раните, не не поискал да отстъпи своята власт на роднините, които му казали: "Ти си инвалид и по българските закони нямаш правото да ни управляваш!" Тогава роднините се събрали и го убили без всякаква злоба към него, а само спазили закона.

Когато българската войска след обяда отново се вдигнала срещу Чулем, видели че хълмът е опразнен. Атилле, като поздравил войската с пълна победа, наредил на Илдар, с ръцете на предадени му 200 хиляди пленени рамилци да погребат загиналите и се насочил с войската към град Таргиз. Там българите си починали и от тук си тръгнали в обратния път...

В двете битки паднали най-много тургутци (остготи) и заради това нарекли тази местност Худ Алан ("*Готско Поле*" на български)¹⁴... Прощавайки се с Илдар, Атилле му предал своя указ за заемането от марангите на Бай-Галидж и този указ марангите изпълнили, но значително по-късно.¹⁵ Не само марангите, но и много други народи в Кермек живеят по тези места и в тези граници, които им указал Туки...

Хайджи обещал да предаде на Атилле в Бай-Галидж неговата невеста Кюннория (*Хонория*), но не изпълнил своето обещание и се скрил в дън горите в Бай-Галидж. Илдар не успял да открие Хайджи, тъй като обидил рамилците в своята област с това, че екзекутирал значителна част от пленниците и курязите (*християнските свещеници*) за техните призови в борба срещу българите и в отговор на това рамилците помагали на Хайджи да се укрива... Но Атилле виждайки предаността на Илдар към Мен-Българ, решил да не го наказва за това. Но за да получи своята рамилска невеста Атилле се решил на всичко...

През лятото на 451 г. Тула, по заповед на Атилле, заел със своите войски от аккази (волжски българи) цялата северна част на Агил (*Балканите*) до град Кан-Дере (*Адрианопол, Одрин*), а на кан-урума под голям секрет съобщил, че направил това нарочно само дотолкова, че в Рамил да изтълкуват неговите действия като война на българите срещу урумците.

В Рамил действително си помислили, че Атилле отново започва война с Ак-Урум и не предприели бдителни мерки. А Атилле с 200 хиляди бойци през лятото на 452 г. изненадващо обсадил най-силната рамилска крепост Акавъл (*"Белият град", Аквилея*). Той направил това нарочно, за да изтегли към нея рамилските войски от Алтъйнбаш (*Италия*), за да не му пречат след това за пътя към Улуг-Урум (*Столицата Рим*). Акавълският кошбеги (*комендант*) през 451 г. не изпратил на Атилле отряд от воители, въпреки че бил длъжен да го направи, затова Атилле по закон решил да накаже тоя град... Когато Акавъл бил взет от българите, Туки екзекутирал виновните за неизпълнението на неговата заповед през 451 г. и обявил на жителите: "Аз искам да ви пощадя, но нямам това право да го направя на сушата. Затова, ако искате да останете живи - отплавайте в

¹⁴ "Худ-аланската битка, или касапница" от 451 г. е регистрирана в два български първоизточника („НТ“ и ВК“). В романските езици в съставната българска дума "худ-алан" е настъпила пълна фонетична десимиляция: "Худ" > "Кат", а "алан" > "алун"/ "алон", вследствие на което в западноевропейската история и география възниква и остава в историята словосъчетанието "Каталунска битка" и "Каталунско поле", както и областта Каталуния в Испания, която е населена с худ-алани, т.е. готи и алани. И двете етнически названия се отнасят към древни български етнопроизводни.

¹⁵ В началото на VI век, бел. авт.

морето!" Тогава акавълците избягали на крайморските острови и там по-късно основали град Венедик (*Венеция*)...

След превземането на Акавъл Атилле бързо разоръжил всички армейски части в 20 града на Северен Алтъинбаш, екзекутирал 2000 римски командира заради невявяването им в неговата армия през 451 г., изгорил техните домове и тръгнал през Руджан (*Равена*) към Улуг-Урум. Неговите пратеници съобщили на кан-рамила: "Кансюбиги идва за невестата!" Един от попадналите му на път градове - Балъйн (*Болоня*) - се предал без бой, а друг, Бал-Урен (*Флоренция*), взел да се съпротивлява и бил разгромен. Но никъде българите не убивали мирни жители. Български комендант на този град, по волята на Атилле, станал синът на Абраш, Мунджук¹⁶. Изплашените от погрома на Бал-Урен рамилци, оглавявани от тресящите се от страх кан-рамил и улуг-куряз (*Римския папа*), без всякаква съпротива предали Улуг-Урум на Атилле. Но в града свирепствал мор и Туки забранил на своята войска да влиза в града. Самият той направил символично влизане в Улуг-Урум и достигнал до главния площад, където кан-рамилът му предал Кюннария. Като излязал от града Атилле извършил бракосъчетанието по български обичай и прекарал с нея известно време в шатрата си.

Когато кансюбиги излязал от шатрата, българският посланик Урустай довел пред него улуг-курязя и кан-рамила. Тукъй казал на улуг-курязя, че неговите хора са екзекутирали няколко курязи, които призовавали хората към бунт срещу българите и хон-българския император. Улуг-курязът се разтреперял от страх и казал, че той винаги е призовавал рамилците към подчинение на кансюбиги и сега има желанието да се помоли за успех в похода на Туки... Докато улуг-курязът се молил на колене край шатрата, кансюбиги проговорил на кан-рамила, като му се карал за бунта на рамилците и алтъинбашците срещу българската власт. Кан-рамилът, тракайки със зъби от ужас, обвинил във вдигането на тези бунтове на разбойническите наемници на зловредния Будар. Като видял, че кансюбиги се кани да скочи на коня, кан-рамилът угодно превил своя гръб и на Атилле му се наложило да стъпи със своя крак на гръба му при качването върху жребеца. Вече седнал на седлото, Атилле казал на коленопреклонния улуг-куряз и на прегърбения кан-рамил, че им прощава, но за последен път.

От Алтъинбаш войската на Атилле тръгнала към Тулуш (*Тулуза, столицата на вестготите*), но обезсилените от таргизката и джиенска битки тургутски бии не смятали да воюват, а посрещнали Атилле, подчинили му се и признали неговата власт. Техният улубий тогава боледувал тежко и никой не му обръщал никакво внимание. Доволният от такова смирение Туки не започнал да разорява тургутските земи и от Тулуш развеселен се върнал в Баил (*Унгария*). Неговите музиканти, свирещи бойни маршове, не жалили сили на всяка почивка...

¹⁶

Той поставил началото на италианския род Монтеки, т.е. Мунджуки.

Така бил потушен последният метеж и целият свят започнал да служи безропотно на Велика България. Доволен от това, владетелят на света Атилле решил през 453 г. да се ожени за възпитаната в неговия дом дъщеря на един загинал аланкубарски улугбий Илтекей ("*Илдико*"). През нощта в сватбената шатра на Атилле влязла незабелязана от никого алп-биката на войната Гулаим, точно 20 години след предишното ѝ явяване при него, и припомнила на Туки: "Всичко това, което ти искаше да получиш на земята, ти го получи, и това означава, че ти може да станеш алп (*дух*) и да се присъединиш към мен. Ела при мен, аз толкова много тъгувах по теб!" След тези нейни слова, душата на Атилле се превърнала в алпа на победата Алмъйш или Алпамъйш. А редом до спокойно спящата Илтекей останало вече изстиналото тяло на Туки. След това в Анатъйш (*Дания*), тя ще роди сина на Атилле Кюнбит ("*Хамлет*"), праотец на всички улугбеци (*крале*) на Сутдум (*Дания и Скандинавия*).

Атила успял да създаде най-съвършената и справедлива държава в историята на човечеството, режима на военната демокрация, поради което станал герой в приказките и легендите на всички народи по света. Във всички страни на света се утвърдил българският култ на духа на бурята и воинската слава Баръйн-Кубар-Джамгъйр-Самъйр, който по заповед на Тангра, дарил Атила с меча на победата (описан и в гръцки източници). Поради това на запад членовете на военните съсловия получили названието „баръйни“ („*барони*“), а на изток „самъйри“ („*самураи*“). Занимавайки се със създаването на съвременния свят Атила пишел стихове на трек-български (*български тюрки*), гръцки и латински език. Негова настолна книга била „Илиадата“ на Омир, преведена от чичо му Баръйс на трек-български език.

В основата на френския, швейцарския, италианския, холандския, датския, английския фолклор стоят легендите и приказки за добрия български цар Атилле, герой на забележителни литературни произведения. Много градове и географски забележителности по цял свят получават наименованието си от името на Атила. Холандците казват на Атила "Тил", турците - "Делю", дунавските българи и в Родопите - "Делю", Тильо", швейцарците - "Тел", норвежците - "Осло", българите-иллакци, естонците - "Атилле" и "Талиб", баринджарите - "Атил", волжките българи - "Тукъй" / "Туки", западните славяни - "Братислав", "Къй", русите - "Усила", англосаксонците и келтите - "Артур", арменците - "Мардир", монголците и афганистанците - "Батъй", "Тохта", "Тугар", японците - "Токио", "Къй", египтяните и евреите - "Айутен" от "Аудан", арабите - "Идрис" (*в Корана*) от "Атряч", "Тел", индийците - "Дели". А берберите, българите-гариби (*араби в Магриб - Северозападна Африка*) са дали името на провлака и граничната скала на отсрещна Европа "Гарибал-Ардар" - Гибралтар.